

ALTERNATIEVEN VOOR PESTICIDENGEBRUIK

De landbouwsector acht een aantal middelen onmisbaar. Dat is echter een relatief begrip. In onderstaand schema laat Stichting Natuur en Milieu alternatieven zien die in de praktijk worden toegepast.

Middel, I=Insecticide F=Fungicide H=Herbicide	Overschrijding Europese milieucriteria	Gezondheidseffecten	Producten (% gebruik door bedrijven, CBS)	Aanduiding enkele alternatieven (chemie alleen merknamen van bestrijdingsmiddelen)
1. Carbaryl (I)	- waterorganismen; - vervuiling grondwater (metabool)	verdacht kankerverwekkend en mutageen (verandering erfelijke eigenschappen, dierproeven); zeer immunotoxisch (8 typen!); gevaren voortplanting en misvormingen bij nageslacht gerapporteerd	appel (5%) peer (8%) kers pruim	Bevorderen natuurlijke bestrijding (geïntegreerde teelt), Pyrethrum. Chemie: Dimilin Voor vruchtdunning ATS, ammoniumthiosulfaat, evt. kalkzwavel.
2. Chloorpyrifos (I)	- persistentie; - vervuiling grondwater; - waterorganismen	acuut effect zenuwstelsel, extra risico neurotoxiciteit kinderen; 'delayed' neurotoxiciteit (latere effecten bij lage concentraties); experimenteel teratogeen (misvormingen nageslacht) en mutageen (verandering erfelijke eigenschappen)	Aardappelen kool (14%) wortels prei (0%) bloemen bollen, bomen planten (3%)	Aardappelen/ bodemorganismen: vruchtwisseling. Chemie: Mocap Groenten/Insecten: 'koolkragen', insectengaas, afwerende extracten. Chemie: Admire, Condor.
3. Fenbutatin oxide (I)	- water organismen; - persistentie	gezondheidsdossier voor Fbto ontbreekt; stof is nooit beoordeeld bij toelating; klachten bekend van toepassers; veel organotinverbindingen zijn immu- notoxisch	appel (6%) peer (0%) pruim, kers aardbei (18%) kasproducten bomen	Bevorderen natuurlijke vijanden van plagen/ inzet roofmijten; Chemie:Vertimec, Nissorun (beide voor kasproducten), Apollo (aardbei), Eupareen, Masai (fruit).
4. Penconazool (F)	- vervuiling grondwater (stof + metabool); - bioaccumulatie	conazolen kunnen niveaus van sex hormonen veranderen (geeft veelal negatieve effecten op de voortplanting)	aardbei (37%) braam framboos	Is bestrijding wel noodzakelijk? Inzet resistente rassen/ bedrijfshygiëne . Chemie: zwavel/Nimrod
5. Pirimifos- methyl (I)	- vervuiling grondwater (metab.) - waterorganismen - bioaccumulatie	dossier ontbreekt; nooit beoordeeld; mutatie data (verandering genenmateriaal) bekend uit open literatuur	Kasproducten bloemen, bollen planten, bomen, granen (opslag)	Biologische bestrijding/sluipwesp. Resistente rassen. Chemie: Admire, Decis
6. Simazin (H)	- persistentie (metabool); - vervuiling grondwater - waterorganismen	effecten op centraal zenuwstelsel, lever, nieren en schildklier; verdacht carcinogeen met tumorvorming bij proefdieren; bij hoge concentraties effecten op de voortplanting en embryo's	aardbei (31%) erwt rabarber prei (78%) planten, bomen	Mechanische onkruidbestrijding/ plantsystemen als stellingenteelt/ afdekking. Chemie: lage-doseersysteem, Butisan, Stomp.
7. Carbofuran (I)	- vervuiling grondwater - gevaarlijk voor vogels en voor bijen	sterk zenuwgif; dossier is incompleet en stof is nooit beoordeeld op gezondheidseffecten; teratogene en reprotoxische data uit open literatuur bekend; humane mutatiegegevens beschikbaar	Aardbeien Bleekselderij Bollen Bloemen planten (5%)	Insectenparasitaire aaltjes. Chemie: Condor (niet voor aardbeien). -> Z.O.Z.

Middel, I=Insecticide F=Fungicide H=Herbicide	Overschrijding Europese milieucriteria	Gezondheidseffecten	Producten (% gebruik door bedrijven, CBS)	Aanduiding enkele alternatieven (chemie alleen merknamen van bestrijdingsmiddelen)
8. Chloridazon (H)	- persistentie (metabolieten) - vervuiling grondwater	Irriterende stof (ogen); effecten op bloedbeeld, nieren en lever bij vergiftiging; reprotoxische effecten gerapporteerd in open literatuur	Bollen (combinatie met Chloorprofam)	Mechanische onkruidbestrijding en afdekking met bijv. stro.
9. Dichloorvos (I)	- waterorganismen - luchtvervuiling	Verdacht kankerwekkende stof (tu- morfomvorming in proefdieren); extreem sterke remming zenuwstelsel bij blootstelling via huid en long; experimentele teratogene, reprotoxische en mut. Data	kasteelten: aardbeien, tomaten, kom- kommers, bloemen; uitgangsmateriaal	Handhaven biologisch evenwicht; intensief scouten en registreren; curatief enkele planten verwijderen. Chemie: Vertimec, Violin
10. Parathion- ethyl (I)	- waterorganismen - bioaccumulatie	dodelijk gif via alle routes (verlamming); bewezen carcinogeen in rat; exp. Teratogene en reprotoxisch effecten	Frambozen Bessen Bramen grondbeh. in kassen	Handhaven biologisch evenwicht; intensief scouten en registreren; curatief enkele planten verwijderen
11. Propachloor (H)	- uitspoeling (metaboliet); - waterorganismen - gevaar bijen; - gevaar regenwormen	sterk irriterend voor ogen en sensibili- serend; schadelijk voor lever; chromosoonafwijkingen bekend; negatieve effecten op reproductie; mutatie data gerapporteerd	Uien Sjalotten prei (39%) radijs koolraap bloemen	Moderne schoffelmachines. Chemie: Actril (uien), Stomp.